

Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL
MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

Honiadau yn erbyn Gofalwyr Maeth

Mae'r polisi hwn yn berthnasol pan fo honiadau'n cael eu gwneud, neu pan godir amheuan bod gofalwyr maeth cymeradwy wedi achosi niwed sylweddol i blentyn. Mae hefyd yn berthnasol pan fydd ymddygiad gofalwr maeth yn codi amheuaeth ar ei addasrwydd fel gofalwr maeth.

HANES Y DDOGFEN			
Rhif y fersiwn:	1	Statws: (drafft/terfynol)	terfynol
Dyddiad Ysgrifenedig	Hydref 2023	Dyddiadau Cyhoeddi ar gyfer ymgynghori	Tachwedd 2023
Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb			
Dogfennau ategol			
Awdurdodwyd gan: Pennaeth Gwasanaeth Tîm Rheoli Plant/ Oedolion	Dyddiad: 21.12.23	Cadarnhawyd gan: J Llewellyn Cyngor	Dyddiad: Ionawr 24
Cyfrifoldeb Arweiniol: Joe Rhys Jones	Awdur: Laura Roberts	Dyddiad Gweithredu: Mawrth 2024	Dyddiad Adolygu: Mawrth 2025
Canlyniad yr Adolygiad:			

Cynnwys

1. **Polisi**
2. **Cyflwyniad**
3. **Gweithdrefn**
 - 3.1 **Gweithredu Cychwynnol**
 - 3.2 **Cyfarfod Strategaeth Adran 47**
 - 3.3 **Ystyriaethau LADO**
 - 3.4 **Cwblhau'r ymchwiliad**
 - 3.5 **Beth yw'r canlyniadau posibl o'r Cyfarfod Strategaeth Broffesiynol?**
 - 3.6 **Cofnodi**

1. Polisi

Mae gan bob plentyn yr hawl i'r un lefel a safon amddiffyn rhag niwed gan gynnwys y rhai sy'n derbyn gwasanaethau gan asiantaethau statudol neu asiantaethau eraill. Am y rheswm hwn, rhaid ymdrin ag ymholiadau ac ymchwiliadau sy'n ymwneud â phlant sy'n derbyn gwasanaethau o'r fath o dan weithdrefnau Diogelu Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful, sy'n unol â **Gweithdrefnau Diogelu Cymru (2019)**, adran 5, Honiadau Diogelu.

Bydd honiadau neu amheuon bod gofalwr maeth wedi achosi niwed sylweddol i blentyn, neu y gallai beri risg o niwed i blentyn, yn cael eu hymchwilio'n drylwyr, yn gyflym ac yn sensitif o dan y gweithdrefnau hynny a byddant yn cynnwys cyfathrebu agored a gonest gyda phawb yr effeithir arnynt.

Mae'n bwysig nodi, er nad oes digon o dystiolaeth i gefnogi erlyniad gan yr Heddlu, y gellir cymryd camau o hyd i amddiffyn plentyn a gellir ystyried terfynu cymeradwyaeth gofalwr maeth.

Dylid nodi hefyd y bydd angen ystyried yn ystod ymchwiliad pa gamau, os o gwbl, y dylid eu cymryd mewn perthynas â phlant eraill y mae'r gofalwyr maeth yn cysylltu â nhw, gan gynnwys eu plant eu hunain. Os yw'r gofalwyr hefyd yn gweithio gyda phlant neu oedolion bregus, bydd angen ystyried hysbysu'r cyflogwr a'u gwahodd i unrhyw gyfarfodydd. Mae hyn hefyd yn cynnwys unrhyw waith gwirfoddol. I fabi nad yw'n symudol o dan 6 mis oed gall unrhyw anaf, hyd yn oed gydag esboniad gan y gofalwr arwain at Apwyntiad Meddygol Amddiffyn Plant. Ni ddylid ystyried hyn fel adlewyrchiad o farn yr Awdurdod Lleol ynghylch lefel y gofal a ddarperir gan y gofalwr. Dylai'r gofalwr adrodd am yr anafiadau hyn i'r tîm gwaith cymdeithasol a ddyrennir, goruchwyliwr y gweithiwr cymdeithasol, y Tîm Dyletswydd Brys (os y tu allan i oriau) ac ymwelydd iechyd. Mae cofnodi anafiadau a sut y digwyddodd yn bwysig iawn.

2. Cyflwyniad

Y disgwyliad yw:

- a. Ar adeg lleoliad plentyn, bydd gofalwyr maeth yn cael gwybodaeth fanwl am gefndir y plentyn ac yn enwedig cyd-destun unrhyw brofiadau camdriniol o honiadau a/neu flaenorol a wnaed gan y plentyn;
- b. Bydd y gallu i ofalwyr maeth i ddiogelu unrhyw blentyn sydd wedi'i leoli gyda nhw yn cael ei ystyried fel rhan o'u hasesiad. Bydd hyfforddiant paratoadol darpar ofalwyr maeth yn cynnwys sesiwn ar ddiogelu plant, cefnogi gofalwyr maeth i ddeall anghenion posibl plant sydd wedi'u lleoli gyda nhw a'r hyn y bydd ei angen arnynt gan ofalwyr maeth i sicrhau eu diogelwch. Bydd gofalwyr maeth hefyd yn cael mynediad at hyfforddiant diogelu i ddatblygu eu dealltwriaeth ymhellach o anghenion gwirioneddol neu debygol unrhyw blentyn sydd wedi'i leoli gyda nhw.
- c. Bydd pob gofalwr maeth wedi cael mynediad at wybodaeth am y weithdrefn hon a Gweithdrefnau Diogelu Plant Cymru Gyfan.
- d. Bydd yr holl ofalwyr maeth yn gyfarwydd â'r gweithdrefnau ar gyfer cofnodi cynnydd plant sy'n cael eu lleoli gyda nhw bob dydd, gan gynnwys unrhyw ddigwyddiadau neu gwynion. Gwnaed y gweithdrefnau hyn i ddiogelu pawb sy'n ymwneud â lleoliad y plentyn, yn enwedig ar adegau o straen uchel a byddant yn darparu tystiolaeth bwysig os gwneir honiad.
- e. Pan fydd ymchwiliad i ymddygiad unrhyw ofalwr maeth, byddant yn cael cynnig cefnogaeth annibynnol.

Yn ogystal, disgwylir y dilynir canllawiau o Reoliadau Gwasanaethau Maethu Awdurdodau Lleol (Cymru) 2018 a bod yr holl staff yn y Gwasanaeth Maethu yn ymwybodol o'r gofynion dan sylw.

Cytundebau Ymddiswyddiadau a Chyfaddawdu

Bydd yr ymchwilyr yn dod i gasgliad ym mhob achos, boes yr unigolyn yn ymddiswyddo ai peidio â darparu ei wasanaethau fel arall, neu'n gwrthod cydweithredu. Ni ddylid defnyddio "cytundebau cyfaddawdu" h.y. ymddiswyddiadau heb gamau disgyblu a chyfeirnod cytunedig gan fod yn rhaid cwblhau unrhyw ymchwiliad.

3. Gweithdrefn

3.1 Gweithredu Cychwynnol

Rhaid i unrhyw berson sy'n derbyn gwybodaeth neu sy'n amau bod plentyn wedi dioddef neu sy'n dioddef niwed sylweddol mewn lleoliad maeth hysbysu gweithiwr cymdeithasol y plentyn neu ei reolwr ar unwaith.

Ar ôl derbyn unrhyw wybodaeth o'r fath, rhaid i weithiwr cymdeithasol y plentyn neu ei reolwr tîm a hynny ar fyrder:

- Roi gwybod i'w reolwr llinell i benderfynu a oes angen Trafodaeth Strategaeth Adran 47 ac a ddylid hysbysu LADO ar hyn o bryd.
- Bydd y Rheolwr Tîm perthnasol neu'r Rheolwr ar Ddyletswydd yn gweithredu Trafodaeth Strategol ar WCCIS gan nodi achos gweithwyr cymdeithasol y plentyn pan gaiff yr honiad ei adrodd gyntaf.
- Bydd gweithiwr cymdeithasol y plentyn yn hysbysu'r gweithiwr cymdeithasol goruchwylio perthnasol yn ysgrifenedig.

NODER. Os oes atgyfeiriadau difrifol a/neu lluosog am safonau gofal, efallai y bydd yn briodol cynnal Cyfarfod Strategaeth Adran 47 ar gyfer ymchwiliad llawn.

Bydd y gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol yn:

- Hysbysu ei Reolwr Tîm o fewn y Gwasanaeth Maethu.
- Rhoi gwybod i'r gweithwyr cymdeithasol am unrhyw blentyn arall yn y lleoliad.
- Rhoi gwybod i unrhyw awdurdod lleol arall sydd â diddordeb yn y lleoliad maeth.

Lle mae'n briodol trin yr honiad/amheuaeth fel pryder amddiffyn plant, bydd gweithiwr cymdeithasol y plentyn yn gyfrifol am gychwyn Gweithdrefnau Diogelu Cymru mewn perthynas â'r honiad/amheuaeth. Os yw'r plentyn yn byw mewn ardal awdurdod lleol arall, bydd y gweithiwr cymdeithasol yn atgyfeirio at yr awdurdod lleol perthnasol a y bydd yr awdurdod lleol hwnnw'n gyfrifol am arwain y Cyfarfod Strategaeth a'r ymchwiliad, er y dylai gynnwys gweithiwr cymdeithasol y plentyn a gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol y gofalwr yn llawn yn y broses. Byddant yn casglu gwybodaeth gefndir berthnasol ar gyfer Rheolwr y Tîm Arweiniol yn yr awdurdod lleol perthnasol i wneud penderfyniad os oes achos rhesymol dros amau niwed sylweddol ac felly mae angen Cyfarfod Strategaeth a fyddai wedyn yn cael ei gynnal o fewn 1 diwrnod gwaith. Os na fodlonir y trothwy ar gyfer Niwed Sylweddol, yna bydd LADO yn ystyried a oes angen cyfarfod Strategaeth Broffesiynol.

Ni ddylid gohirio **unrhyw gamau i ddiogelu'r plentyn dan sylw neu unrhyw blant eraill sydd angen eu hamddiffyn** oherwydd y Cyfarfod Strategaeth.

Ar hyn o bryd, rhaid hysbysu'r Awdurdod Rheoleiddio, Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) am yr honiad/amheuaeth a rhaid i reolwr y gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol sicrhau bod gwahoddiad yn cael ei anfon atynt i'w gynrychioli yng Nghyfarfod Strategaeth Adran 47.

I egluro; ni ddylai unrhyw un sydd wedi bod yn ymwneud ag asesu'r gofalwr maeth gynnal ymholiadau amddiffyn plant neu sydd â chyfrifoldebau gweithredol dros y Gwasanaeth Maethu yn yr ardal. Fodd bynnag, gall staff maethu bod yn ffynonellau gwybodaeth pwysig a gallant ddarparu cefnogaeth i'r gofalwr maeth, er y dylid ystyried darparu cymorth annibynnol bob amser i'r gofalwr maeth.

Gweithredu ar unwaith

Mewn achosion eithriadol lle gallai fod angen gweithredu ar unwaith i ddiogelu lles y plentyn, dylai gweithiwr cymdeithasol y plentyn, ei reolwr a chynrychiolydd Gwasanaeth Maeth ystyried a oes angen symud y plentyn i leoliad priodol i sicrhau ei fod yn cael ei ddiogelu.

Pan fydd plentyn yn cael ei symud, dylid atal unrhyw gynlluniau i leoli mwy o blant nes y bydd canlyniad unrhyw ymchwiliad wedi'i gwblhau. Bydd y Gwasanaeth Maethu yn hysbysu'r gofalwr/gofalwyr maeth yn ysgrifenedig am unrhyw

benderfyniad o'r fath a bydd y sawl sydd yn gwneud y penderfyniadau (ADM) yn cael ei hysbysu gan y Rheolwr Tîm.

Dylid ystyried sefyllfa **pob** plentyn arall ar yr aelwyd hefyd, gan gynnwys plant y gofalwr maeth ei hun.

3.2 Cyfarfod Strategaeth Adran 47

Bydd y Cyfarfod Strategaeth yn cael ei gynnal o fewn 2 ddiwrnod gwaith i'r atgyfeiriad a bydd yn cynnwys cyfarfod wyneb yn wyneb oni bai y byddai hyn yn arwain at **oedi**. Pwrpas y cyfarfod fydd penderfynu a oes angen ymchwiliad ac, os felly, sut y dylid ei gynnal.

Bydd y cyfarfod yn cael ei gadeirio gan reolwr y tîm sy'n ymgymryd ag **ymchwiliad Adran 47**.

Bydd y bobl ganlynol yn cael eu gwahodd:

- a. Gweithiwr cymdeithasol y plentyn a'i reolwr;
- b. Y LADO os teimlir bod hynny'n briodol gan fod cyfarfod strategaeth broffesiynol yn cael ei ystyried.
- c. Y gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol sy'n gysylltiedig â'r gofalwr maeth, a'i reolwr (a fydd yn cysylltu yn ôl yr angen â'r uwch reolwr dynodedig o fewn y Gwasanaeth Maethu.
- d. Yr heddlu (PPU);
- e. Nyrs glinigol LAC, arbenigol neu weithiwr amddiffyn plant/gweithiwr ieuchyd proffesiynol dynodedig;
- f. • asiantaethau perthnasol eraill e.e. cynrychiolydd addysg;
- g. • Y person sydd â manylion yr atgyfeiriad.
- h. Unrhyw asiantaeth arall sy'n ymwneud â'r plentyn neu'r teulu maeth e.e. SEWAS.

Mae'n rhaid i'r cyfarfod strategol ystyried:

natur yr honiad, ei darddiad a'i ddibynadwyedd ac ystyried **pob** plentyn yn unigol a allai fod yn gysylltiedig/effeithio arno;

- a. Ymholiadau sydd ar y gweill sydd yn ymwneud ag adran 47 amddiffyn plant.
- b. Gwybodaeth gefndir yn ymwneud â'r teulu maeth, pa mor hir y mae'r teulu wedi bod yn hysbys, faint o blant sydd wedi'u lleoli yno, cryfderau a gwendidau hysbys y teulu ac unrhyw nodweddion eithriadol am y plentyn a'r lleoliad;
- c. Diogelwch pob plentyn ar yr aelwyd, gan gynnwys plant y gofalwr maeth ei hun, ac a oes angen unrhyw **gampau cymesur** i amddiffyn y plant, gan gynnwys Gwasanaeth Derbyn CBSMT, agor ffeiliau ar blant eraill sydd mewn lleoliad neu yr effeithir arnynt gan yr honiad, symud y plant i gyd neu unrhyw un ohonynt tra bod yr ymchwiliad yn cael ei gynnal.
- d. Sut y bydd anghenion unrhyw blentyn sy'n gorfod gadael y lleoliad yn cael eu diwallu gan gynnwys cyswllt â phlant eraill yn y lleoliad.
- e. Cynnwys asiantaethau eraill, er enghraifft os cafodd y plentyn ei leoli gan awdurdod lleol arall.
- f. Yr angen i hysbysu asiantaethau eraill sy'n defnyddio'r cartref maeth.
- g. Sut a chan bwy y bydd yr ymchwiliad yn cael ei gynnal? Mae'n bwysig bod ystyriaeth ofalus yn cael ei rhoi i gynllunio meini prawf pan argymhellir ymchwiliad ar y cyd. Mewn sefyllfaoedd lle nad yw'r Heddlu yn cymryd unrhyw gamau pellach, yna bydd y LADO yn gwneud penderfyniad ynghylch yr angen am gyfarfod Strategaeth Broffesiynol a'r hyn y teimlir ei fod yn ymateb cymesur. Rhaid cymryd nodiadau cyfweiliad a sicrhau eu bod ar gael i gyfarfodydd yn y dyfodol a/neu'r Panel Maethu.
- h. Dylai'r amserlenni ar gyfer yr ymchwiliad (gweler isod) ac unrhyw gyfnodau wrth gefn fod yn annhebygol o gael eu bodloni.
- i. Dylid gwrando ar farn y plentyn mewn unrhyw benderfyniadau a sut y byddant yn cael gwybod am y weithdrefn sydd i'w dilyn a'i chefnogi drwy'r broses.

- j. Os dylai'r cyflawnwr honedig adael y cartref tra cynhelir yr ymchwiliad a chadarnhad y bydd y Gweithiwr Cymdeithasol neu'r Rheolwr Tîm yn hysbysu'r gofalwyr am y pryder diogelu ar lafar ac yna'n ysgrifenedig.
- k. Sut i hysbysu rhieni'r plentyn am yr honiad, unrhyw gefnogaeth/eiriolaeth y gallai fod ei angen arnynt. Dylid ystyried datgelu gwybodaeth i rieni plant eraill yn y lleoliad yn ofalus, yn enwedig pan fydd rhaid symud plentyn o ganlyniad i honiad.
- l. Gallai enghreifftiau lle nad yw'n briodol hysbysu rhieni, gofalwyr, oedolion neu blant/plant neu eu cynrychiolydd ar unwaith gynnwys lle mae'r honiad a wnaed yn erbyn aelod o'r teulu, neu os gellid rhwystro ymchwiliad yr Heddlu drwy hysbysu'r rhiant/gofalwr, y plentyn sydd mewn perygl neu ei gynrychiolydd. Yn yr achosion hyn, mae'n rhaid i Wasanaethau Plant Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful a'r Heddlu gadarnhau'r amseriadau ar gyfer y rhieni neu'r gofalwyr a chofnodi'r rhesymau.
- m. Ar ôl cael gwybod am y penderfyniad, pa gymorth i'w gynnig i'r gofalwyr maeth. Bydd hyn yn cynnwys ystyried priodoldeb gweithiwr cymdeithasol nad yw'n ymwneud â'r achos ac felly'n annibynnol ar yr ymchwiliad, ac unrhyw gefnogaeth allanol annibynnol.
- n. Sut y bydd adroddiadau ar yr ymchwiliad yn cael eu rhannu gyda'r gofalwyr maeth a'r plentyn neu'r plant yn y lleoliad.
- o. Trefniadau ar gyfer ailymgynnull y Cyfarfod Strategaeth.

P'un a yw'r Cyfarfod Strategaeth o'r farn bod gan yr honiad neu'r amheuaeth unrhyw sail ai peidio, dylid ei gofnodi'n glir a dylai'r mater gael ei adolygu gan y LADO.

Rhaid i gofnodion y cyfarfod gynnwys pwyntiau gweithredu clir ac amserlenni clir ar gyfer pob cam. Bydd y pwyntiau gweithredu a'r amserlenni yn cael eu dosbarthu yn syth ar ôl y cyfarfod. Rhaid cofnodi'r camau y cytunwyd arnynt a bod yn gyfrifoldeb unigolion a enwir.

Dylid cadw copïau o'r pwyntiau gweithredu a'r cofnodion ar gofnodion y plentyn a'r gofalwr maeth.

Oni bai bod amgylchiadau pan na ellir rhannu manylion neu natur yr honiad ar unwaith, dylid hysbysu'r gofalwyr maeth o'r honiad fel y cytunwyd yn y Cyfarfod Strategaeth a'r broses i'w dilyn yn yr ymchwiliad ac unrhyw gamau diogelu uniongyrchol a chymesur i'w cymryd yn ystod yr ymchwiliad. Gall camau amddiffynnol o'r fath gynnwys gofyn i'r person y gwnaed yr honiad yn ei erbyn i adael yr aelwyd tra bod yr ymchwiliad yn cael ei gynnal.

Lle y teimlir yn briodol gan yr unigolion sydd yn y Cyfarfod Strategaeth, dylid rhoi cyfle i'r gofalwyr maeth ymateb i'r honiadau cyn gwneud unrhyw benderfyniad terfynol ynghylch y camau angenrheidiol i amddiffyn y plentyn a phlant eraill ar yr aelwyd.

Bydd y Gwasanaeth Maethu hefyd yn hysbysu'r gofalwyr maeth ar sut y byddant yn cael eu cefnogi a'u talu tra byddant yn destun ymchwiliad, ac yn rhoi'r daflen Honiadau Rhwydwaith Maethu iddynt sy'n esbonio'r prosesau.

Mae'n rhaid i'r gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol neu weithiwr cymdeithasol annibynnol sy'n cefnogi'r gofalwyr maeth gysylltu â nhw cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl iddynt gael gwybod am yr honiad ac egluro eu rôl. Rhaid iddynt egluro eu cyfrifoldeb i adrodd i'r awdurdod lleol, yr Heddlu ac mewn rhai amgylchiadau i'r Llys os daw unrhyw wybodaeth sy'n berthnasol i'r ymchwiliad i'w sylw.

Dylent gadarnhau bod y gofalwyr maeth yn ymwybodol o'r canlynol:

- a. Cynnwys y weithdrefn hon a Gweithdrefnau Diogelu Cymru.
- b. Cyfeiriad a rhif ffôn cyswllt y Rhwydwaith Maethu, yr asiantaeth a nodwyd i ddarparu cefnogaeth i'r gofalwyr maeth;
- c. Gwybodaeth am ymgynghori â chyfreithiwr, sydd ar gael drwy eu haelodaeth o'r Rhwydwaith Maethu.

Mewn amgylchiadau eithriadol, bydd Cynhadledd Amddiffyn Plant Cychwynnol yn ymgynnull mewn perthynas â phlentyn sy'n derbyn gofal yn y lleoliad. Rhaid ymgynghori â Chadeirydd y Gynhadledd ymlaen llaw i drafod y trefniadau ar gyfer hwyluso cyfranogiad priodol y gofalwyr maeth a'r rhieni/personau â chyfrifoldeb rhiant.

Bydd y gweithiwr cymdeithasol sy'n cynnal yr ymchwiliad yn paratoi adroddiad ar yr ymchwiliad a bydd copi yn cael ei ddarparu i'r gofalwyr maeth a'u cynrychiolwyr.

3.3 Ystyriaethau LADO

Pan fo honiad neu bryder wedi codi nad yw o Niwed Sylweddol (Adran 47) ond a allai awgrymu bod y gofalwr yn peri risg o niwed, bydd y rheolwr llinell perthnasol yn cyfeirio at y LADO o fewn un diwrnod gwaith o ran y ffordd y dylid ymchwilio i'r gŵyn/honiat a'i reoli.

Yna bydd penderfyniad yn cael ei wneud ynghylch a yw'r LADO yn ymgynnull Cyfarfod Strategaeth Broffesiynol i asesu'r ffeithiau. Os bydd cyfarfod, bydd yn cael ei gadeirio gan PO ar gyfer Gwasanaethau Plant neu'r LADO.

Bydd y bobl ganlynol yn cael eu gwahodd / ymgynghori:

- Rheolwr y tîm fydd yn cynnal yr ymchwiliad.
- Gweithwyr cymdeithasol ar gyfer y plant yn y lleoliad.
- Y gweithiwr cymdeithasol sy'n ystyried lles plant eraill.
- Y gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol.
- Cynrychiolydd heddlu o'r PPU.
- Cynrychiolydd ieuchyd os yw'n briodol.
- Unrhyw asiantaeth arall sy'n ymwneud â'r plentyn.
- Cynrychiolydd yr Awdurdod Rheoleiddio.
- Cofnodydd.

Lle bo angen, bydd cyngor cyfreithiol ar gael i'r cyfarfod.

Pwrpas y cyfarfod yw cytuno ar amserlenni ar gyfer yr ymchwiliad a rhannu gwybodaeth.

Bydd y Strategaeth Broffesiynol yn ystyried:

- Yr honiat presennol.

- A oes ymchwiliad gan yr heddlu ar yr un pryd?
- Unrhyw honiadau blaenorol yn erbyn y gofalwr(gofalwyr) maeth.
- Unrhyw honiadau blaenorol gan y plentyn/plant dan sylw.
- Ni ddylid gwneud unrhyw leoliadau gyda'r gofalwr maeth neu a ddylai'r plentyn aros yn y lleoliad neu a ddylai'r gofalwr maeth symud allan neu fyw yn rhywle arall tra bod yr ymchwiliad yn cael ei gynnal.
- Diogelwch a lles plant eraill sy'n byw gyda'r gofalwyr maeth neu'n cael cyswllt â nhw.
- Cymorth i'r teulu i'w gynnig gan y gwasanaeth maethu ac unrhyw gefnogaeth annibynnol i'w gynnig i'r plant.
- Pwy fydd yn rhoi gwybod i'r gofalwyr maeth am y camau gweithredu/cwrdd?
- Pa wybodaeth a roddir i rieni'r plant sydd wedi'u lleoli gyda'r gofalwyr maeth?

Bydd y cyfarfod yn ailymgynnull i ystyried canlyniad yr ymchwiliad ac, os cadarnhawyd yr honiadau, gwnewch argymhellion ynghylch unrhyw gamau pellach sydd eu hangen, gan gynnwys hyfforddiant, goruchwyllo a chefnogi'r gofalwyr maeth, a fydd wedyn yn cael eu dwyn i'r Panel Maethu i'w hystyried.

3.4 Dod â'r ymchwiliad i ben

Bydd y Cyfarfod Strategaeth yn ailymgynnull i ddod â'r ymchwiliad i ben. Fel arfer, bydd yr un bobl yn cael eu gwahodd. Yr un person fydd yn cadeirio'r cyfarfod.

Pwrpas Cyfarfod Strategaeth A.47 sydd wedi ailymgynnull yw cytuno ar ganlyniad yr ymchwiliad a'r cyfrifoldebau ar gyfer unrhyw gamau pellach, gan gynnwys yr angen i alw adolygiad brys o'r lleoliad.

Bydd y cadeirydd yn ystyried cyfrifoldebau am unrhyw gamau pellach a gall gynghori ynghylch unrhyw argymhelliad i'r Panel Maethu a/neu a yw'n briodol gwneud atgyfeiriad i'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd ar gyfer cynnwys y gofalwyr maeth ar y Rhestr Gwahardd Plant.

Er y rhagwelir y bydd hyn bob amser yn y cyfarfod terfynol, pe bai gwybodaeth newydd yn dod i'r amlwg efallai y bydd angen cymryd camau pellach allai olygu bod angen atal ac aildrefnu'r cyfarfod.

Bydd y Cadeirydd yn trafod yn y cyfarfod pwy fydd yn y sefyllfa orau i hysbysu'r gofalcwyr maeth, y plentyn, y rhieni, plant eraill yn y lleoliad neu dan sylw, asiantaethau perthnasol eraill a'r Awdurdod Rheoleiddio (os nad ydynt yn mynychu'r cyfarfod) o'r argymhellion a wnaed yn y cyfarfod.

Dylai adroddiad gael ei gyflwyno gan y gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol i'r Panel Maethu nesaf sydd ar gael. Dylai Ymgynghorydd y Panel Maethu ymgynghori â Chadeirydd y Panel Maethu a fydd yn cynghori ar bwy ddylai fod yn bresennol yng nghyfarfod y Panel (fel arfer gweithiwr cymdeithasol y plentyn a'r gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol ar gyfer y gofalcwyr maeth) ac a ddylid cynnal Cyfarfod Panel arbennig ai peidio.

Cyn y Panel Maethu, dylai'r gofalcwyr maeth a'u cynrychiolydd fod wedi gweld a chael amser i wneud sylwadau ar yr adroddiad sy'n cael ei gyflwyno i'r Panel. Bydd y weithdrefn sydd i'w mabwysiadu ar gyfer y Panel Maethu yr un fath ag ar gyfer unrhyw adolygiad arall o ofalcwyr maeth. Os yw'r Panel yn argymhell nad yw'r gofalcwr maeth bellach yn addas i faethu plentyn, neu os bwriedir amrywio telerau cymeradwyo gofalcwr maeth, bydd angen cyfnod Penderfynu Cymwys (QD) o 28 diwrnod ar ôl penderfyniad yr ADM. Yn ystod y cyfnod hwn, rhaid rhoi cyfle i'r gofalcwr/gofalcwyr gyflwyno unrhyw sylwadau ysgrifenedig i'r asiantaeth am y mater (h.y. gwneud cwyn am y broses), neu gall yr ymgeisydd ofyn am adolygiad drwy'r Mekanwaith Adolygu Annibynnol.

Dylid ystyried cynnal cyfarfod briffio i bawb sy'n gysylltiedig ag effaith yr honiadau a'r ymchwiliad, beth bynnag fo'r canlyniad a dylid sicrhau bod unrhyw gymorth angenrheidiol ar gael cyn gynted ag y bo'n ymarferol.

3.5 Beth yw'r canlyniadau posibl o'r Cyfarfod Strategaeth Broffesiynol?

- **Cadarnhawyd** – mae honiad sylweddol yn un sy'n cael ei sefydlu drwy dystiolaeth neu brawf.

- **Heb gadarnhad** – nid yw honiad heb gadarnhad yr un fath â honiad y profwyd yn ddiweddarach ei fod yn ffug. Yn syml, mae'n golygu nad oes digon o dystiolaeth adnabyddadwy i brofi neu wrthbrofi'r honiad. Felly, nid yw'r term yn awgrymu euogrwydd na dieuogrwydd.
- **Di-sail** - mae hyn yn dangos bod y sawl sy'n gwneud yr honiad wedi camddehongli'r digwyddiad neu wedi ei gamgymryd am yr hyn a welsant. Fel arall, efallai nad ydynt wedi bod yn ymwybodol o'r holl amgylchiadau. Er mwyn i honiad gael ei ystyried yn ddi-sail, bydd angen cael dystiolaeth i wrthbrofi'r honiad.
- **Dyfeisiwyd neu faleisus yn fwriadol** - mae hyn yn golygu bod dystiolaeth glir i brofi bod gweithred fwriadol wedi bod i dwyllo ac mae'r honiad yn gwbl ffug.
- Pan fydd y pryderon yn cael eu profi, dylai asiantaethau cyflogi neu wirfoddolwyr ymgynghori os nad ydynt eisoes wedi gwneud hynny ymgynghori â'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd a chyrrff proffesiynol perthnasol eraill ynghylch y gofyniad i gael atgyfeiriad.

3.6 Cofnodi

Rhaid cadw pob dogfen berthnasol mewn perthynas â'r ymchwiliad, beth bynnag fo'r canlyniad ar gofnodion y gofalwr maeth. Rhaid hefyd cadw cofnod o ymchwiliad Adran 47 ar ffeil y plentyn.

Dylai'r canlyniad hefyd gael ei gofnodi ar tab Honiadau WCCIS o dan y gofalwr maeth gan y gweithiwr Cymdeithasol Goruchwyliol, sydd ar gael i'w archwilio gan yr Awdurdod Rheoleiddio.

Ffurflen Adborth Enw Polisi:			
Rhowch fanylion adnabod o 'Hanes y Ddogfen' o'r clawr blaen			
Rhif y fersiwn:		Statws: (drafft/terfynol)	
Dyddiad ysgrifenedig:		Dyddiad cyhoeddi ar gyfer ymgynghori	
Byddai'r Grŵp Datblygu Polisi yn gwerthfawrogi eich awgrymiadau a'ch sylwadau i'w hystyried ar gyfer yr Adolygiad nesaf. Hoffem eich adborth ar y ddogfen hon a byddem yn croesawu eich barn ar yr hyn y dylid ei ychwanegu, ei gymryd i fwrdd neu ei newid. Hoffem hefyd gael gwybod am: • Materion ymarfer neu hyfforddiant cysylltiedig sy'n seiliedig ar dystiolaeth • Unrhyw feysydd ymarfer a fyddai o fudd i ofal defnyddwyr gwasanaeth drwy gael eu hychwanegu at y ddogfen, neu unrhyw agweddau eraill ar ymarfer y dylid eu cynnwys yma • Unrhyw gamgymeriadau ffeithiol neu wallau yn y ddogfen • Materion cysylltiedig eraill a fyddai'n helpu i lywio'r polisi. Defnyddiwch y lle isod a thros y dudalen ar gyfer eich sylwadau. Byddai'n ddefnyddiol pe gallech ddyddio eich sylwadau. Mae croeso i chi ychwanegu neu atal eich manylion adnabod eich hun fel y gwelwch yn dda. Dychwelwch eich sylwadau i Joanne.llewellyn@Merthyr.gov.uk Os hoffech gael y wybodaeth hon mewn iaith neu fformat arall, cysylltwch â Rheolwr Tîm Maethu Cymru			